

ПОГОДЖЕНО

Заступник директора з НВР
Лілія БІЛІЙЧУК

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор
Світлана ТРІФАН

**План роботи
професійної спільноти
учителів
суспільствознавчих наук
на 2025/2026 н. р.**

1. Вступ. Аргументація актуальності методичної проблеми

Професійний розвиток учителя є умовою успішного освітнього процесу та гармонійного розвитку учнів, оскільки вчитель, що постійно вдосконалює свої знання, уміння та компетентності, здатен краще реалізовувати індивідуальний потенціал учнів, створювати умови для їх самореалізації, а також ефективно впроваджувати інноваційні підходи та методики навчання.

Чому професійний розвиток учителя є умовою успіху в освіті:

🌐 Вдосконалення освітнього процесу: постійне навчання та самовдосконалення дозволяють вчителям бути в курсі новітніх педагогічних підходів, наукових відкриттів та передового досвіду, що покращує якість викладання.

🌐 Розвиток особистості учня: професійно розвинений учитель може створити сприятливе освітнє середовище, де учні почуваються вмотивованими, зацікавленими та мають можливість розкрити свій творчий потенціал.

🌐 Підвищення ефективності вчителя: учитель, який постійно розвивається, краще розуміє індивідуальні потреби учнів, вміє вирішувати конфліктні ситуації та знаходити ефективні шляхи для досягнення навчальних цілей.

🌐 Впровадження інновацій: професійний розвиток дає вчителям знання та навички, необхідні для успішного застосування новітніх освітніх технологій та методик, що є ключовим для сучасної системи освіти.

🌐 Адаптація до змін: Освітнє середовище постійно змінюється. Вчитель, який займається професійним розвитком, здатний швидше адаптуватися до цих змін, залишаючись ефективним і актуальним.

Таким чином, професійний розвиток вчителя є не просто особистісним прагненням, а необхідною умовою для забезпечення високого рівня освіти, виховання конкурентоспроможної особистості та успішного функціонування освітньої системи в цілому.

Модель "Трикутник стійкої освіти"

1. Професійний розвиток учителя

Безперервне навчання, наставництво, коучинг і методична підтримка — база для впровадження нових освітніх моделей.

2. Спільнота та підтримка

Колегіальність, мережеві спільноти, психосоціальна підтримка й орієнтація на безпеку та стійкість у кризових умовах.

3. Компетентнісний та міжпредметний підхід

Інструмент реалізації стійкої освіти, який формує softskills, критичне мислення та готовність діяти в умовах невизначеності.

Усі три елементи взаємопов'язані:

1. Професійний розвиток учителя як системна практика → коучинг, професійні спільноти → формують у педагогів готовність до змін, підтримують емоційно, допомагають швидко впроваджувати та застосувати нові підходи, адже учитель без якісного професійного розвитку не зможе впроваджувати нові моделі.
2. Спільнота та підтримка → стійка освіта в умовах криз → дає ресурси й емоційну підтримку. Виклики війни, міграції, цифрових збоїв, пандемій → потреба в моделях, які гарантують безперервність навчання і психосоціальну підтримку учнів і педагогів.
3. Компетентнісний і міжпредметний підхід → забезпечує результат для учнів та суспільства, формує гнучкі навички учнів, допомагає долати кризові ситуації через практичне застосування знань, співпрацю, креативність.— інструмент реалізації стійкої освіти й розвитку softskills, який теж потребує супроводу і методичної підтримки

Науково-методична проблема ліцею:

«Професійний розвиток учителя, як умова формування ефективного інклюзивно - розвивального освітнього середовища ліцею та забезпечення стійкої, компетентнісно орієнтованої освіти в умовах сучасних викликів»

Актуальність: сучасна школа функціонує в умовах швидких змін і кризових ситуацій (воєнні дії, цифрові виклики, психосоціальні ризики). Це вимагає від педагогів гнучкості, здатності до міжпредметної інтеграції та вміння забезпечувати учням безпечне й підтримувальне освітнє середовище. Для цього необхідно розвивати системну практику професійного розвитку (коучинг, професійні спільноти), яка допоможе ефективно впроваджувати компетентнісний і проєктний підхід та формувати стійкість освіти.

Мета: впровадити систему професійного розвитку вчителя, спрямовану на підготовку педагогів до забезпечення стійкої, компетентнісної та міжпредметної інтегрованої освіти в умовах сучасних викликів.

Завдання:

1. Сформувати дієву модель професійного розвитку педагогів на основі коучингу, супервізійного контакту в рамках роботи професійних спільнот.
2. Вивчити та впровадити педагогічні моделі стійкої освіти з урахуванням безпекових вимог і психосоціальної підтримки учнів.

3. Запроваджувати компетентнісний та міжпредметний підхід через проєктну діяльність і STEAM-орієнтовані практики.
4. Забезпечити моніторинг результатів і поширення кращих практик у педагогічному колективі.

Очікувані результати :

- Педагоги оволодіють сучасними форматами професійного розвитку та зможуть підтримувати власну стійкість.
- Учні отримають досвід навчання, що розвиває ключові компетентності, креативність і здатність діяти в умовах криз.
- У ліцеї буде створено безпечне, підтримувальне та інноваційне освітнє середовище.
- Сформується методичний банк матеріалів, практичних кейсів і міжпредметних проєктів, апробованих у роботі.

Ця проблема поєднує:

- інклюзію,
- соціально-емоційне навчання (СЕП),
- цифрові технології,
- особливі умови сьогодення (війна, стреси, онлайн/офлайн ротації),
- зростання професійної культури педагогів у великому

Проблема ПС вчителів суспільствознавчих наук

«Підвищення професійної компетентності вчителів історії, права та громадянської освіти як умови формування інклюзивного, ефективного й компетентнісно орієнтованого освітнього середовища, здатного відповідати сучасним викликам та потребам здобувачів освіти».

Актуальність проблеми:

Сучасні виклики — глобалізація, цифровізація, зростання ролі громадянських компетентностей, а також потреба у формуванні критичного мислення й відповідального громадянина — вимагають від учителя не лише глибоких знань предмета, а й володіння сучасними методиками викладання, інтеграцією інклюзивних практик, використанням цифрових ресурсів та створенням розвивального освітнього середовища. Для вчителів суспільних дисциплін особливо важливо навчати учнів осмислено аналізувати соціальні процеси, відстоювати права людини, діяти у правовому полі та брати відповідальність за демократичний розвиток суспільства.

Мета:

Сприяти професійному зростанню вчителів історії, права та громадянської освіти, формуванню в них готовності до впровадження сучасних освітніх технологій та інноваційних практик з метою забезпечення якісної, компетентнісно орієнтованої та інклюзивної освіти.

Завдання :

- Опрацювати сучасні науково-методичні підходи до викладання історії, права та громадянської освіти.
- Розвивати уміння використовувати компетентнісно орієнтовані та інтерактивні методики навчання.
- Формувати здатність інтегрувати інклюзивні та диференційовані освітні практики.
- Сприяти цифровій грамотності та застосуванню ІКТ у навчальному процесі.
- Підвищувати рівень правової культури та громадянської свідомості учнів через реалізацію проєктної діяльності та практико-орієнтованих завдань.
- Створювати умови для обміну досвідом і розвитку партнерської взаємодії між учителями методичної спільноти.

Ключові напрями роботи:

- Осмислення ролі вчителя як провідника демократичних і правових цінностей.

- Використання інтегрованого та міждисциплінарного підходу.
- Впровадження технологій критичного мислення, дискусій, аналізу кейсів.
- Формування в учнів навичок медіаграмотності та протидії дезінформації.
- Застосування цифрових інструментів для підвищення мотивації та ефективності навчання.
- Підтримка професійного розвитку педагогів через самоосвіту, методичні тренінги та колективні форми роботи.

Методичні проблеми вчителів ІС:

Кінашук А.Д.

«Пошук ефективних способів формування правової та громадянської компетентностей учнів в умовах оновлених освітніх стандартів і викликів сучасного суспільства».

Федорюк Н.В.

«Формування історичного мислення і пізнавального інтересу учнів 5–6 класів засобами інтерактивних та проєктних технологій».

Карлійчук Т.М.

«Формування ключових компетентностей учнів в процесі вивчення історії».

Звоздецька О.Я.

«Застосування інтерактивних стратегій (дебати, рольові ігри, кейс-метод) для формування навичок критичного аналізу історичних джерел та розвитку громадянської компетентності в умовах інклюзивного освітнього середовища».

Кінашук А.М.

«Формування власної думки учнів щодо історичних подій та їхнього значення для сучасності».

Воробець М.С.

«Формування національної ідентичності учнів через вивчення історії України»

План засідань ПС

І засідання (серпень)

Тема:*Організаційно-методичне забезпечення викладання предметів громадянської та історичної освітньої галузі*

	Зміст роботи	Форми роботи	Відповідальні
1	Впровадження циклу базового навчання у 8-х класах. Обговорення модельних навчальних програм для 8 класів НУШ. Робота з підручниками. Запровадження коригуючого навчання, внесення відповідних змін до календарних планів. Шляхи подолання освітніх втрат	Експрес-огляд	Учителі ПС
2	Обговорення і затвердження плану роботи ПС учителів суспільствознавчих наук на 2025/2026 н. р. Визначення завдань на поточний рік. Організація самоосвіти вчителів, обговорення та затвердження науково-методичних проблем, над якими працюватимуть учителі ПС.	Обговорення	Учителі ПС
3	Опрацювання нормативних документів МОН України та інструктивно-методичних матеріалів щодо вивчення предметів у 2025/2026 н. р., методичних рекомендацій щодо оформлення та ведення шкільної документації.	Обговорення	Учителі ПС
4	Про дотримання критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів 9-11 класів (Наказ МОН України №371 від 05.05.08 р.) та учнів 5-8 класів НУШ (Наказ МОН України № 1093 від 02.08. 2024 року). Формувальне оцінювання учнів 5-8 класів НУШ: принципи наступності.	Експрес-огляд	Кінащук А.Д.

Питання варті уваги:

- Положення про олімпіадний і турнірний рух
- Заходи предметної декади

II засідання (грудень)

Тема: Компетентнісний підхід у викладанні історії, правознавства та громадянської освіти: від методики до результату

№	Зміст роботи	Форми роботи	Відповідальні
1	Обговорення відкритих уроків, заходів з використанням елементів новітніх освітніх технологій. Демонстраційний урок «Держави Стародавнього Сходу на лінії часу» (6-Б кл., листопад); Показовий урок «Права дитини в мирний час та впродовж війни» (9-В кл., листопад).	Педагогічний практикум	Федорюк Н.В. Кінащук А.Д.
2	Освітня й самоосвітня діяльність вчителя як шлях до підвищення освітніх послуг: від самоосвіти - до професійного успіху	Воркшоп	Кінащук А.М.
3	Роль домашніх завдань у формуванні в учнів інтересу до навчання	Педагогічна дискусія	Карлійчук Т.М.
4	Формування громадянської та історичної компетентностей учнів в умовах реалізації Державного стандарту базової середньої освіти	Круглий стіл	Кінащук А.Д.

Питання варті уваги:

- Роль цифрових технологій та онлайн – платформ у підвищенні інтересу школярів до виконання домашніх завдань.

III засідання (березень)

Тема: Професійна компетентність учителя історії, права та громадянської освіти: інновації, академічна доброчесність, сучасні освітні підходи

№	Зміст роботи	Форми роботи	Відповідальні
1	Обговорення відкритих уроків, заходів з використанням елементів новітніх освітніх технологій. Захід на тему: «Соборність: уроки минулого для майбутнього» (7кл, січень). Демонстраційний урок «Реакція російської громадськості й імперської влади на розвиток українського руху: Валуєвський циркуляр і Емський указ» (9-А, лютий). Практичне заняття: «Пропагандистський ідеал радянської людини та її повсякденне життя» (10 кл. лютий)	Методичний практикум	Карлійчук Т.М. Кінащук А.М. Звоздецька О.Я.
2	Формування культури академічної доброчесності як умова підвищення якості освіти	Дискусія	Воробець М.С.
3	Робота над модельними програмами	Методичний воркшоп	Учителі ПС
4	Інтерактивні методи та сучасні підходи у викладанні предметів громадянської та історичної освітньої галузі	Педагогічна майстерня	Федорюк Н.В.

Питання варті уваги:

- Що сприяє мотивації до професійного зростання вчителя і що її гальмує?
- Критичне мислення учня, як інструмент формування активної громадянської позиції.

IV засідання (травень)

Тема: Підсумки роботи ПСПП суспільствознавчих дисциплін

№	Зміст роботи	Форми роботи	Відповідальні
1.	Підсумки роботи над науково-методичною проблемою ПС: результати, рефлексія, перспективи	Круглий стіл	Кінащук А.Д.
2.	Обговорення перспективного плану роботи ПС на наступний навчальний 2026/2027 рік.		Вчителі ПС
3.	Критичне мислення учня, як інструмент формування активної громадянської позиції.		Карлійчук Т.М.

Питання варте уваги:

Як участь у роботі професійної спільноти впливає на розвиток і мотивацію вчителя?